

Dvůr Botič

oponentura diplomového projektu Hany Havlové

Představme si hypotetický stav, ve kterém má radnice Prahy 4 zájem proměnit zpustlé území, ponechané letitému samovývoji, v plnohodnotný kus města. Nechá architekty zpracovat základní koncepci, kterou vystaví veřejné oponentuře.

V tomhle stádiu projektu se právě teď nacházíme.

V ideálních představách můžeme jít ještě o kus dál: po konečném schválení koncepce radnice vypíše ve spolupráci s investorem architektonické soutěže na jednotlivé domy podle fází zástavby území, tak jak je zvykem například ve Vídni. Po těchto krocích se ladem ležící periferie může plnohodnotně zapojit do městského organismu. Tolik úvod.

Hana staví svou koncepci na jasné uliční struktuře a charakteru městské čtvrti. Řeší při tom celou řadu situací, od dotvoření nedokončeného bloku "A" na východní straně území, přes novou městskou definici pozemků stávající školky, až po minibrownfield sběrný u trati a kontakt města s Botičem. Složitost a různorodost staveniště je myslím pro ateliér Kuzemský-Synek typická a studenty jako obvykle nešetří.

Budoucí podobu městského prostoru zásadně určuje území současné školky, pojmenované jako blok "B". V projektu je mu logicky věnována největší pozornost. Do ulice K podjezdu je orientována nižší pronajímatelná zástavba dílen a atelierů, kombinovaná případně s loftovým bydlením. Je vybavená klasickým zázemím flexibilních dvorků, fungujících jako záložní "buffery" pro rozvoj a proměnlivost aktivit, jak je důvěrně známe z klasických městských čtvrtí. Navržené využití správně reaguje na současný charakter místa, na potřebu ekonomických aktivit uvnitř města v těsné blízkosti bydlení i nutnost měkkého plánování v podobě flexibilních dvorků.

V druhém plánu směrem k Botiči je ve čtyřech jednoznačně definovaných domech umístěno bydlení. Bytové domy drží frontu ulic a zároveň mezi sebou vytvářejí odpočinková átria, jasně oddělená od dílenských dvorů v ulici K podjezdu. Domy s flexibilní dispozicí umožňují stejně dobře bydlení v malometrážních bytech jako velkoprostorový co-housing. Nad zcela otevřeně definovaným pronajímatelným podnožím jsou bytová patra, lemovaná balkóny - ochozy. Velmi jednoduchá, až industriálně strohá fasáda odkazuje na průmyslový charakter čtvrti, stejně jako na temně uhlové perspektivy Šikovců ze začátku devadesátých let. Od města k Botiči se architektura postupně rozvolňuje, na čtyři prsty bytových domů navazují zahrádky a po nich volný městský park podél potoka.

Prostor je jasně hierarchizovaný a architektonizovaný, včetně rezervy za prodlouženou Bartoškovou ulicí. V úvodu jsem vymezil rámec uvažování v souladu se zadáním práce. Jsou v něm zároveň skrytá úskalí projektu: rozhraní mezi jednoznačnou definicí a nutnou mírou volnosti.

Koncept přímo vyzývá k dotváření podrobností v různých směrech: například formulování potřeby a míry prostupnosti bloků, podoby průchodů a propojení. Tady bych doporučil větší důraz na příčnou prostupnost bloku směrem k Botiči

a větší napojenost átrií a pronajímatelných prostor v podnoží domů pro uživatele a veřejnost, namísto paralelního průchodu podél ulice K podjezdu. Podobně velmi sympatická jednoduchost fasád by se dala určitě více rozehrát.

V koncepčně - urbanistické úloze ani diplomním projektu nelze samozřejmě nasimulovat vhodná míra různorodosti, která se může do projektu dostat v další fázi rozdělením etap mezi víc architektonických týmů. Myslím, že speciálně dílenskému bloku v ulici K podjezdu i zalomenému bytáku v Maroldově ulici by víc individuality slušelo stejně dobře jako prostředí dvorů nebo podobě parku podél potoka. Drobné rozpaky cítím u podjezdu, kde představuje parčík spíš dočasnou rezervu pro plánovaný nuselský obchvat než definitivní řešení. Čekal bych tu jednoznačnější stanovisko k budoucí podobě místa.

V posledních úvahách se už dostávám daleko za rámec zadání a spíše naznačuju otázky k teoretickému pokračování projektu. Hana předvedla jednoznačný koncept přeměny zanedbaného území v plnohodnotnou část města. Projekt má vyváženou hranici mezi jasně definovanou strukturou a měkce otevřeným prostorem, proměnlivým v delším časovém horizontu. Zvládá měřítko od celkového řešení území, přes podobu městského prostoru a jednotlivých staveb až k řešení dispozic a fasád. Vytváří kvalitní městské prostředí, na které se upřímně těším. Proto po dlouhém a pečlivém uvážení navrhuji diplomnímu projektu Hany Havlové hodnocení "A".

V Praze 1.2.2014
Martin Kloda

